

Expunere de motive

Prezenta inițiativă legislativă aduce în atenție modificarea unor prevederi ale Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, propunere care va conduce la corectarea tendinței de scădere demografică manifestată pregnant în ultimii ani, la îmbunătățirea gradului de ocupare a forței de muncă și la preîntâmpinarea deprofesionalizării acesteia, precum și la crearea posibilității unei împărțiri echitabile între părinți a responsabilităților legate de creșterea copiilor. În cazul familiei monoparentale, pe lângă obiectivul de împiedicare a deprofesionalizării intervine și acela de reducere a riscului sărăciei la care aceste familii sunt cu precădere expuse.

Modificarea propusă vizează în fond sporirea flexibilității sistemului public în ceea ce privește modul de acordare a indemnizației pentru creștere a copilului de care părinții pot beneficia la cerere.

Este cunoscut faptul că reintegrarea pe piața forței de muncă a unui părinte după o absență de doi (trei ani în cazul copilului cu handicap) sau mai mulți ani dacă intervin două sau mai multe nașteri succesive), este în cele mai multe cazuri foarte dificilă. Consecințele sunt pe de o parte o subutilizare a capitalului uman de care dispune societatea, iar pe de altă parte în cazul eșecului reintegrării pe piața forței de muncă, familiile obligate să se gospodărească dintr-o singură sursă de venit sunt expuse unor riscuri sporite de a ajunge sub pragul de sărăcie. Familiile monoparentale în această ultimă ipoteză sunt deosebit de vulnerabile, nevoite fiind să se limiteze la sumele acordate prin măsurile de protecție socială prevăzute în actele normative în vigoare.

Pentru corectarea acestor neajunsuri, propunerea legislativă vizează instituirea posibilității ca în cazul în care ambii părinți optează pentru încheierea de contracte cu timp parțial de muncă, să beneficieze de 50% din indemnizația pentru creșterea copilului ce le-ar fi revenit dacă ar fi ales varianta suspendării contractului de muncă al unuia dintre ei. În cazul în care părintele întreținător al familiei monoparentale optează pentru același tip de contract de muncă, va beneficia de asemenea de jumătate din cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului. Propunerea țintește obținerea de efecte pe mai multe planuri:

- menținerea pe piața forței de muncă a ambilor părinți (sau a părintelui în cazul familiei monoparentale) cu evitarea subutilizării forței de muncă la nivel

macroeconomic, în paralel cu împiedicarea procesului de deprofesionalizare a părintelui care își asumă sarcina de creștere a copilului,

- asigură resursele presupuse de creșterea unui copil (fără impact major asupra bugetului asigurărilor sociale, deoarece părinților nu le încetează calitatea de contribuabil la sistem),

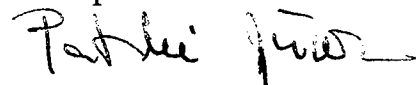
- asigură în cadrul familiei un echilibru în ceea ce privește creșterea copilului, aceasta devenind o responsabilitate asumată în mod egal de ambii părinți.

A doua modificare vine să îmbine echitatea sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale cu o măsură salutară de protecție socială. Astfel, se propune reintroducerea un principiu inițial avut în vedere la elaborarea sistemului asigurărilor sociale, acela al compensației proporționale cu nivelul contribuției. Dat fiind că prestațiile sistemului de asigurări sociale sunt menite să substituie veniturile nerealizate, stabilirea unui quantum fix reprezintă o inechitate față de contribuabil. Ținând cont de numeroasele familii în care părinții (sau părintele susținător al familiei monoparentale) realizează venituri reduse, principiul echității sistemului trebuie completat cu o măsură de susținere socială a acestora.

Prin acceptarea modificării propuse se va stabili așadar pe de o parte un echilibru între obligația de a contribui la sistem proporțional cu veniturile și drepturile de care beneficiază, iar pe de altă parte va asigura părinților cu venituri reduse condiții mai bune pentru creșterea copilului.

Date fiind aceste considerații, supun dezbaterii parlamentare prezenta propunere legislativă.

Iulia Pataki,
deputat UDMR

Borbély László,
deputat UDMR

